

Revisionsberättelse och revisionsredogörelse 2011

KOMMUNREVISIONEN

→ www.norrkoping.se

NORRKÖPING

Revisionsberättelse för år 2011

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder, demokratiberedningen och överförmyndaren samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse, nämnder, demokratiberedningen och överförmyndaren ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

I vår granskning har vi konstaterat att överförmyndaren haft brister i ledning, styrning, kontroll och uppföljning av sin verksamhet. Under året har ett arbete startats för att korrigera dessa brister.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och demokratiberedningen i Norrköpings kommun med undantag för överförmyndaren i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer att styrelse, nämnder och demokratiberedning i Norrköpings kommun bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Undantag är barn- och utbildningsnämnden, stadsplaneringsnämnden, överförmyndaren, socialnämnden, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, gymnasienämnden och tekniska nämnden som inte lever upp till fullmäktiges ekonomiska mål.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och demokratiberedningens interna kontroll har varit tillräcklig, med undantag av överförmyndaren.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Kommunrevisionen

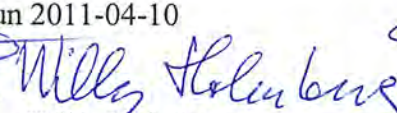
Vi tillstyrker trots ovanstående att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder, demokratiberedningen och överförmyndaren samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2011 godkänns.

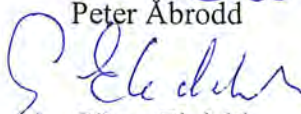
Vi återoppar bifogade redogörelse och rapporter.

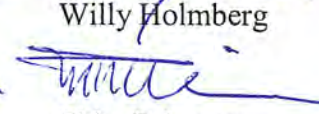
Norrköpings kommun 2011-04-10

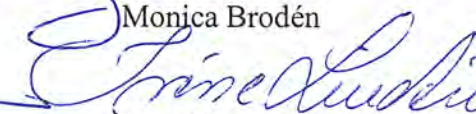

Peter Åbrodd

Willy Holmberg

Monica Brodén

Göran Ekdahl

Ebbe Ericsson

Iréne Lindén

Urban Pehrsson

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

Revisorernas redogörelse

De sakkunnigas rapporter (nr 1- 15 i revisorernas redogörelse)

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i Rådhus AB med dotterbolag (nr 16-29 i revisorernas redogörelse)

Revisionsberättelser delägda bolag (nr 30-32 i revisorernas redogörelse),

Revisionsberättelser från kommunalförbunden (nr 32-34 i revisorernas redogörelse),

Revisionsberättelsen från samordningsförbundet östra ~~götalandsregionen~~ (nr 35 i revisorernas redogörelse)

östra ~~götalandsregionen~~
östergötland

2012-04-10

Diarienummer – KR 1/2011 007

Kommunrevisionen

Handläggare, titel, telefon

Caroline Nyman, stadsrevisor

011-15 17 99

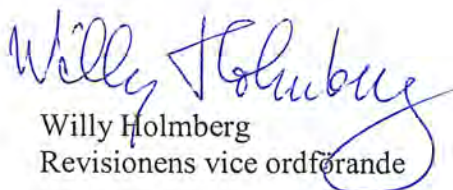
Revisorernas redogörelse

Inledning.....	2
Revisionsrapporterna i sammandrag	2
Revisionens rapporter under 2011:.....	9
Revisionens granskningsrapporter över de kommunala företagen 2011.....	11

Revisorerna i Norrköpings kommun 2012-04-10

Peter Åbrodd
Revisionens ordförande

Willy Holmberg
Revisionens vice ordförande

Inledning

En viktig del i revisorernas arbete är planeringen, där valet av granskningsområde blir avgörande för revisionens resultat. Revisionens granskning sker därför utifrån en riskbedömning som dokumenteras i en revisionsplan. Revisorernas samlade bedömning finns i revisionsberättelsen och granskningsrapporterna från lekmanrevisorerna. Revisorernas väsentligaste synpunkter finns sammanfattade i denna revisionsredogörelse.

Årets övergripande granskning har skett i dialog med nämndernas presidium och två förtroendevalda revisorer. Varje sådan granskning har dokumenterats i en rapport som kommunicerats med nämnden. Under året har även en fördjupad granskning skett av kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Granskning av delårsbokslut, årsredovisning och bokslut har också skett.

Revisionens arbete

Under våren bytte kommunen revisorer och två revisionsgrupper arbetade parallellt. Den nya revisionsgruppen ansvarar för revisionen av 2011. Under året har revisionen haft 16 sammanträden. Utöver dessa har varje revisor haft tillkommande aktiviteter i granskningssyfte t ex revisionsdialoger med nämnderna, fullmäktigemöten, lekmanrevisorsuppdrag mm. Kommunen har sju förtroendevalda revisorer.

Revisorerna har under året deltagit i STAREVS erfarenhets- och årsmöteskonferenser samt vid den primärkommunala revisionskonferensen. Revisorerna har även varit aktiva i planering och deltagit vid Östrevs utbildnings och erfarenhetsdagar. En av revisorerna i Norrköping har varit ordförande i Östrevs programgrupp under året.

Revisionskontoret

Under året har den tidigare stadsrevisorn slutat sin tjänst och revisorerna har rekryterat en ny stadsrevisor som började sin tjänst 1 november 2011. Antalet anställda vid revisionskontoret har under året varit fyra och årets sista två månader fem (då tidigare stadsrevisorn gick parallellt med den nya). Budgeten för kommunrevisionen var under 2011 totalt 4 175 tkr.

Revisionsrapporterna i sammandrag

Under året har revisorerna genomfört en översiktlig granskning av samtliga nämnder (verksamhetsrevision). Granskning av delårsrapport och årsredovisning och bokslut har också genomförts. I det följande presenteras granskningarnas viktigaste resultat i kort sammandrag. Det är slutsatserna från dessa som ligger till grund för ansvarsprövningen och revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Kommunstyrelsen

Utifrån vår samlade granskning av styrelsen gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Kommunstyrelsen uppvisar ett resultat jämfört med budget på 168 003 tkr exklusive serviceenheterna. Serviceenheterna uppvisar ett överskott på 284 tkr.
- Symfoniorkestern uppges till vidare ligga som en styrelse under kommunstyrelsen, avsikten är att i framtiden bolagisera symfoniorkestern. Symfoniorkesterns juridiska status behöver tydliggöras, konstruktionen kan idag likställas med ett utskott under kommunstyrelsen.
- Det är viktigt att kommunens övergripande regler för att ta emot gåvor med mera förtydligas för de verksamheter som har ökade förtroendekänsliga risker t ex vad gäller anställda som anlitar kommunens avtalsparter för privat räkning.
- Kommunstyrelsens reglemente bör kompletteras med att ha uppsikt över kommunalförbunden och samordningsförbunden, i enlighet med kommunallagens bestämmelser. Nämndernas och bolagens arbete med intern kontroll behöver finnas med inom ramen för uppsiktsplikten. Detta är inte tillfredsställande idag.

Norrköpings Symfoniorkester

Utifrån vår samlade granskning av styrelsen gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Det är enligt vår bedömning angeläget att verksamhetsstyrelsens kommunalrättsliga ställning klarläggs.
- Symfoniorkestern uppvisar ett resultat på 42 tkr (182 tkr) och når därmed målet om ekonomisk balans tack vare ett extra kommunalt tillskott på 1 000 tkr.
- Intäkterna består till 91 % (89 %) av bidrag från staten, Norrköpings och Linköpings kommuner samt Landstinget.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är *inte* ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden bör förfina prognosmodellerna för försörjningsstöd. Även sambandet mellan mängden insatser och kostnader för försörjningsstöd bör närmare studeras och utvecklas. Nämnden klarar inte målet om ekonomisk balans.
- Nämnden uppvisar ett resultat på -5 963 tkr (-12 353 tkr). Därmed har nämnden inte uppnått det av kommunfullmäktige fastställda målet om ekonomisk balans. Underkottet motsvarar 1,4 % av nämndens totala budget.
- Underkottet är i sin helhet hänförbart till verksamheten ekonomiskt bistånd där försörjningsstödet har överstigit budget med 13 745 tkr (5,5 %). Kostnad per bidragshushåll har ökat med 9,4 %, vilket förklaras med höjda hyreskostnader.

Barn- och ungdomsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är *inte* ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Vi noterar att nämnden arbetar med en förändrad skolstruktur och för en ökad kostnadseffektivitet när det gäller lokalanvändningen. Vi bedömer att den ekonomiska utvecklingen behöver följas noga och vid behov bör ytterligare åtgärder vidtas för att säkerställa ekonomisk balans på kort och lång sikt.
- Nämnden uppvisar ett resultat på -6 730 tkr (9 054 tkr). Underkottet motsvarar 0,3 % av nämndens totala budget.
- Nämnden bör verka för en vidareutvecklad samverkan med stadsplaneringsnämnden när det gäller lokalförsörjningsfrågor, för att säkerställa en god arbetsmiljö för barn, ungdom och personal.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Jämförelser med andra kommuner och nyckeltal för nämndens verksamheter är områden som enligt vår bedömning bör utvecklas ytterligare.
- Nämnden uppvisar ett överskott om 801 tkr (2 111 tkr) och når målet om ekonomisk balans.

Gymnasienämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är *inte* ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Nämnden uppvisar ett resultat på -13 450 tkr (760 tkr) och uppnår inte målet om ekonomisk balans. Underkottet motsvarar 2,85 % av nämndens totala budget.
- Vi ser allvarligt på det stora underskottet enligt prognosen. Det är angeläget att gymnasienämnden utvecklar sin planering så att verksamheten kan bedrivas i ekonomisk balans. Det finns en risk att bidragen till fristående huvudmän kan ändras om inte den egna verksamheten är i ekonomisk balans. Vi noterar att nämnden tillskrivit kommunstyrelsen angående budgetrisken om man förlorar rättstvisten mot de fristående huvudmännen. Det behövs mycket kraftfulla åtgärder från gymnasienämnden och förvaltningen för att uppnå budgetbalans de kommande åren.
- Enligt vår bedömning behöver gymnasienämnden förbättra samverkan med stadsplaneringsnämnden när det gäller lokalförsörjningsfrågor. En bra samverkan kring lokalfrågor är en förutsättning för en god verksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Nämnden anger i delårsrapporten att budgetbalansen kommer att klaras år 2011. Det finns anledning för nämnden att inför 2012 utveckla budgetprocessen och budgetdialogen med kommunledningen så att nödvändiga omprioriteringar och omprövningar kan ske med god framförhållning.
- Nämnden uppvisar ett resultat på 13 tkr (64 tkr) och uppnår målet om ekonomisk balans.

Socialnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är *inte* ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Nämnden bör vidta åtgärder för att minimera underskottet. Nämnden uppvisar ett resultat på -14 754 tkr (-6 883 tkr) och når inte målet om ekonomisk balans. Underskottet motsvarar 4 % av nämndens totala budget.

Placeringar i dyra konsulentstödda familjehem samt dyrare institutionsvård för vuxna är de främsta anledningarna till underkotten.

- Revisorernas rätt att granska bör skrivas in i de nya avtal som tecknas. Avtalens innehåll bör följas upp och granskas inom ramen för den interna kontrollen.

Stadsplaneringsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är *inte* ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Nämnden uppvisar ett resultat på -4 316 tkr (-27 000tkr) och når inte målet om ekonomisk balans.
- Den ekonomiska styrningen bör skärpas för att säkerställa budgetbalans kommande år.
- Den praxis som utvecklats där externa konsulter medverkar i upphandlingar innebär en risk och behöver ses över.
- Vid förnyelse eller nytecknande av avtal bör det säkerställas att både nämnden och kommunrevisionen ges möjligheter att granska kommunalt finansierad verksamhet som sköts av externa aktörer.

Tekniska nämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är *inte* ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Nämnden uppvisar ett resultat på -10 156 tkr (-26 755 tkr) och når inte målet om ekonomisk balans. Underskottet motsvarar 2,2 % av nämndens totala budget. Nämndens resultat efter justering för överenskommen ersättning för vinterkostnader och justering för avfalls- och vägföreningskostnader uppgår till 200 tkr (372 tkr).
- Nämnden har under flera år skuldfört del av avfallstaxor för investeringar i biogasprojekt. Summan uppgår i bokslutet till 55 912 tkr. Mot bakgrund av att biogasprojektet inte kommer att genomföras är det vår uppfattning att nämnden bör utreda med vilken rätt man håller kvar allokerade överskott.

- Nämnden har ett stort antal pågående projekt och eftersom nämnden är ansvarig för all verksamhet och ekonomi så är det väsentligt att den yttersta kontrollen alltid finns inom nämndens förvaltning. Det är väsentligt att nämnden säkerställer att redovisningen fullgörs enligt lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed.

Vård- och omsorgsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Nämnden uppvisar ett resultat på 45 819 tkr (57 999 tkr) och uppnår målet om ekonomisk balans. Överskottet motsvarar 2,6 % av nämndens totala budget och är till största delen beroende på lägre personalkostnader. Nämnden har under året haft svårt att rekrytera och behålla personal.
- Enligt nämndens driftavtal med en extern utförare har nämnden möjlighet att granska verksamheten. Kommunrevisionen har inte en avtalsreglerad möjlighet att granska verksamheten hos denna externa utförare. Revisorerna ska enligt det allmänna nämndreglementet ha denna rätt, därför ska detta skrivas in i samtliga nya avtal.

Överförmyndaren

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är *inte* ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är *inte* tillräcklig och verksamheten är *inte* ändamålsenlig.

- Nämnden uppvisar ett resultat på -748 tkr (-378 tkr) och uppnår därmed inte målet om ekonomisk balans.
- Det saknas idag utarbetade rutiner som ger förutsättningar för en god ekonomisk hushållning av verksamheten. Det är därför viktigt att de planerade förändringarna skapar förutsättningar för en god ekonomi och styrning av verksamheten.
- Överförmyndaren bör arbeta mer systematiskt med att utveckla nyckeltal och jämförelser med andra kommuner.
- Överförmyndaren bör anpassa sin verksamhet till kommunens nya diarieföringssystem.
- En organisationsförändring har initierats som resultat av en utredning som genomfördes under året. Det föreslås genomgripande förändringar av organisation och ledarskap. Förändringar av den politiska ledningen, kansliets organisation, lokaler, rutiner, system och ekonomi.

Valnämnd

Utifrån vår samlade granskning av nämnden gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig.

- Valnämnden uppvisar ett resultat på 184 tkr (274 tkr) och uppnår därmed målet om ekonomisk balans.
- Det finns anledning för valnämnden att utöver huvuduppgiften att anordna val att också på ett ändamålsenligt sätt främja ett ökat valdeltagande. Det finns därför anledning för valnämnden att undersöka möjligheterna att på olika sätt underlätta valdeltagandet inom ramen för gällande bestämmelser.

Demokratiberedningen

Utifrån vår samlade granskning av beredningen gör vi bedömningen att räkenskaperna är rättvisande, verksamheten är ekonomiskt tillfredsställande, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ändamålsenlig. Under året har demokratiberedningen upphört.

Revisionens rapporter under 2011:

1. Kommunstyrelsen, Dnr KR-9/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2012.64
Ekonomirevision 2011, KR-2012.65
Fördjupad granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt, KR-2012.77
Förstudie om granskning av ungdomstjänst, KR-2011.170
2. Norrköpingssymfoniorkester, Dnr KR-18/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, RK-2011.160
Ekonomirevision 2011, RK-2012.73
3. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, Dnr KR-8/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2012.49
Ekonomirevision 2011, KR-2012.60
4. Barn- och ungdomsnämnden, Dnr KR-10/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2011.166
Ekonomirevision 2011, KR-2012.61
5. Byggnads- och miljöskyddsnämnden, Dnr KR-17/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2011.168
Ekonomirevision 2011, KR-2012.62
6. Demokratiberedningen, Dnr KR-13/2011 007
Verksamhetsrevision av 2011, KR-2011.91
7. Gymnasienämnden, Dnr KR-19/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2011.177
Ekonomirevision 2011, KR-2012.63
8. Kultur- och fritidsnämnden, Dnr KR-14/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2012.23
Ekonomirevision 2011, KR- 2012.66
9. Socialnämnden, Dnr KR-12/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2011.174
Ekonomirevision 2011, KR-2012.70
10. Stadsplaneringsnämnden, Dnr KR-11/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2012.48
Ekonomirevision 2011, KR-2012.71
11. Tekniska nämnden, Dnr KR-6/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2012.39
Ekonomirevision 2011, KR-2012.72
12. Valnämnden, Dnr KR-3/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2011.132
Ekonomirevision 2011, KR- 2012.74

13. Vård- och omsorgsnämnden, Dnr KR-4/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2011.167
Ekonomirevision 2011, KR-2012.75
14. Överförmyndaren, Dnr KR-16/2011 007
Verksamhetsrevision 2011, KR-2011.176
Ekonomirevision 2011, KR-2012.76

Revisionens granskningsrapporter över de kommunala företagen 2011

Rådhuskoncernen

15. Granskningsrapport Norrköping Rådhus AB
16. Granskningsrapport Norrköping Airport AB
17. Granskningsrapport Blåmart Fastighetsutveckling AB
18. Granskningsrapport East Sweden Bryssel AB
19. Granskningsrapport Etablering Norrköping AB
20. Granskningsrapport Eventfastigheter i Norrköping AB
21. Granskningsrapport Hyresbostäder i Norrköping AB
22. Granskningsrapport Norrköpings Hamn och stuveri AB
23. Granskningsrapport Upplev Norrköping AB
24. Granskningsrapport Norrköping Vatten AB
25. Granskningsrapport Norrköping Visualisering AB
26. Granskningsrapport Norrköping Spårvägar AB
27. Granskningsrapport Norrköping Symfoniorkestern AB
28. Granskningsrapport Fastighets AB Butangia

Delägda bolag

29. Granskningsrapport Miljöteknikcenter i Östergötland AB
30. Granskningsrapport Nyköping Östgötälänken AB
31. Granskningsrapport Intressebolaget Nya Norrköping AB

Kommunalförbund, regionförbund och samordningsförbund

32. Revisionsberättelsen och revisionsredogörelse för Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland
33. Revisionsberättelse och revisionsredogörelse för Samordningsförbundet Östra Östergötland
34. Revisionsberättelse för 4:e Storstadsregionens kommunalförbund